

The image shows the entrance to a cemetery. There are four brick pillars supporting a black metal gate. The pillars have plaques on them. The background is filled with green trees under a clear blue sky. The ground in the foreground is a mix of gravel and grass.

*Zasłużeni
Krośnianie pochowani
na Starym Cmentarzu*

INFORMACJE NA TEMAT STARGO CMENTARZA

Po zakazie wydanym przez władze austriackie, zabraniającym grzebania zmarłych na placu przy kościele farnym, w roku 1786 założono w mieście nowy cmentarz przy obecnej ul. Krakowskiej.

Na niewielkim, porośniętym drzewami obszarze zachowały się pomniki i nagrobki głównie z XIX i początków XX wieku. Najstarszy z zachowanych należy do rodziny Schaytterów (1832).

Główne wejście na Stary Cmentarz znajduje się przy skrzyżowaniu ulicy Krakowskiej i Piłsudskiego.

Z roku 1903 pochodzi obelisk poświęcony powstańcom styczniowym wykonany wg projektu Napoleona Nawarskiego. Cmentarz ten jest miejscem pochówku wielu zasłużonych krosnian m.in. Stanisława Bergmana - malarza, Napoleona Nawarskiego, dr Juliusza Kallaya, Augusta Lewakowskiego.

Cmentarz użytkowany był do roku 1954.

ZASŁUŻENI KROŚNIANIE POCHOWANI NA STARYM CMENTARZU

August Lewakowski

August Lewakowski (1833 - 1891) był powstańcem styczniowym. Burmistrz Krosna w latach 1887-1891. Absolwent prawa na Uniwersytecie we Lwowie. Właściciel kancelarii adwokackiej w Krośnie. Sędzia powiatowy. Radny Powiatowej Rady w Krośnie. W roku 1887 wybrany do Rady Państwa w Wiedniu. Inicjator budowy drogi dojazdowej do dworca kolei żelaznej w Krośnie. Propagator przemysłu i szkolnictwa tkackiego. Pomysłodawca zorganizowania kombinatu szkolno-handlowego. Urodził się i zmarł w Krośnie. Został pochowany na Starym Cmentarzu.

Jego imię nosi jedna z krosnieńskich ulic.

Juliusz Kallay

Juliusz Kallay (1809 - 1861) był doktorem medycyny, organizatorem Gwardii Narodowej, Przewodniczącym Rady Narodowej, powstańcem, filozofem, lekarzem i działaczem społecznym.

Urodził się w rodzinie o pochodzeniu ze szlachty węgierskiej. Ukończył szkołę niższe w Przemyślu i Wydział Filozoficzny we Lwowie. W 1830 na wieść o wybuchu powstania listopadowego w Królestwie Polskim zaciągnął się do korpusu ułanów armii polskiej, w której dosłużył się stopnia wachmistrza. W 1840 ukończył studia lekarskie w Wiedniu, a następnie powrócił do Krosna na blisko ćwierć wieku. W okresie Wiosny Ludów wraz z aptekarzem

Janem Łagowskim organizował w Krośnie Gwardię Narodową spełniającą rolę policji. Był namiętnym miłośnikiem przyrody, historii starożytnej i literatury romantycznej.

Stanisław Bergman

Stanisław Bergman (1862-1930) -Artysta malarz, student Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie (1879- 1885) oraz Akademii Monachijskiej. Uczeń Jana Matejki. Autor scen rodzajowych, pejzaży, portretów. Słynne dzieła: "Syn marnotrawny", "Stanisław Oświęcim przy zwłokach Anny Oświęcimówny" - obecnie w zbiorach Muzeum Okręgowego w Krośnie. Patron jednej z ulic.

Końcem stycznia 1905 roku Magistrat zwrócił się z prośbą do artysty o wykonanie projektu na upiększenie placu 3 Maja.

Józef Bergman

Józef Bergman (zmarł w 1922) był wieloletnim radnym miasta Krosna oraz burmistrzem w latach 1921 – 1926. Pracował również jako rzemieślnik i przemysławiec. W styczniu 1908 roku radny Józef Bergman interpelował o staranniejszą konserwację budynku Rady Powiatowej.

Stanisław Mazurkiewicz

Stanisław Mazurkiewicz (1891-1922) – był legionistą, kapitanem i szefem łączności.

Urodził się w Krośnie w 1891 r. jako średni syn powstańca styczniowego Dionizego Markiewiczza i Marii Jabłońskiej herbu Jasieńczyk. Do szkół uczęszczał w Krośnie.

Po studiach w Wyższej Szkole Technicznej w Wiedniu (którą ukończył też jego dowódca, gen. Jan Romer z Nowego Sącza) został inżynierem. W I wojnie światowej był żołnierzem Armii Austriackiej i Legionów Polskich. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W Wojsku Polskim dosłużył się stopnia kapitana i pełnił obowiązki szefa łączności D.O.K, nr II w Lublinie. Zmarł w 1922 r.

Stanisław Mazurkiewicz- pierwszy od lewej strony

Edward Wereszczyński

Edward Wereszczyński, herbu Korczak (1870 – 1929) był inżynierem, polskim wojskowym, oficerem armii austriackiej, generałem brygady Wojska Polskiego.

Kształcił się we Lwowie. Służył w armii austriackiej. Po ukończeniu Wojskowej Akademii Technicznej w Wiedniu w 1892 został oficerem zawodowym austriackich wojsk technicznych. W latach 1893 - 1896 pracował przy fortyfikowaniu Lwowa, potem odbył krótką praktykę w pułku piechoty. W 1897 przeniesiony do rezerwy. W 1901 ukończył Politechnikę we Lwowie i pracował jako budowniczy dróg i mostów w przedsiębiorstwach cywilnych.

Po wybuchu I wojny światowej został reaktywowany do wojska. Był dowódcą kompanii i inspektorem wyszkolenia w sztabie armii w stopniu kapitana. W Wojsku Polskim działał od listopada 1918. Był szefem sekcji w IV Departamencie MSWoj. Majorem z 1920. W 1921 - 1924 szefem sekcji wojskowej w Ministerstwie Komunikacji. Pułkownikiem z 1922 ze starszeństwem z 1 czerwca 1919. Potem dowódcą 2 pułku saperów kolejowych.

W 1927 został przeniesiony na emeryturę z prawem do tytułu generała brygady. Osiadł w Piotrkowie Trybunalskim, zmarł w Krakowie, został pochowany na Starym Cmentarzu w Krośnie.

Sylwester Jaciewicz

Sylwester Jaciewicz (1826 – 1895) był krośnieńskim notariuszem i burmistrzem, wieloletnim radnym, zarówno miejskim jak i powiatowym. W swojej karierze pełnił funkcje asesora, zastępcy burmistrza oraz burmistrza. Był niezwykle sumiennym rajcą. Wielokrotnie napominał innych i wzywał do nie zaniedbywania obowiązków.

Jego nagrobek jest najcenniejszy spośród wszystkich nagrobków na Starym Cmentarzu. Został wykuty w czerwonym piaskowcu trembowlańskim. Grobowiec ten wyrzeźbił Józef Sroczyński z Dębowca.

Karol Kaczkowski

Karol Kaczkowski (1872 – 1903) był doktorem wszech nauk lekarskich oraz dyrektorem szpitala powszechnego w Krośnie.

Jan Lubicz- Szydłowski

Jan Lubicz Szydłowski (1831 – 1900) był weteranem wojsk polskich.

Stanisław Janik

Stanisław Janik - długoletni zastępca burmistrza miasta Krosna, przełożony Wielkiego Cechu, Naczelnik Straży Ogniovej Ochotniczej, snycerz. Wykonywał prace stolarskie przy budowie kościoła św. Wojciecha.

Emil Smętkiewicz

Emil Smętkiewicz (1853- 1903)- członek rady miejskiej.

Franciszek Bernard

Franciszek Bernard - weteran z 1863 roku. Zmarł 14.10.1907 roku.

Robert Pawłowski

Robert Pawłowski (15.04.1854- 18.02.1914)- adwokat krajowy, Dyrektor Kasy Oszczędności miasta Krosna.

Marcin Uzarski

Marcin Uzarski- ksiądz prałat i proboszcz, zmarł 22 października 1907 roku. W lutym 1901 roku z jego inicjatywy zawiązało się Towarzystwo św. Wojciecha w Krośnie. W jego zarządzie znaleźli się wyłącznie mężczyźni noszący imię Wojciech.

Władysław Gościński

Władysław Gościński (1890- 1954)- oficer Armii Krajowej, żołnierz Legionów Polskich.

Rudolf Mleczko

Rudolf Mleczko (17.04.1898- 18.08.1928)- kapitan Wojska Polskiego, kawaler Krzyża Walecznych.

Feliks Machejko

Feliks Machejko z żoną i synem

***Feliks Machejko**- powstaniec z 1863 roku. Zmarł w 1906 roku. Pochowany w skromnej mogile przy pomniku wzniesionym w hołdzie uczestnikom Powstania Styczniowego. Przez wiele lat widniała na krzyżu tabliczka z treścią: Feliks Machejko, powstaniec 1863, zmarł w 1906.*

Feliks Machejko był społecznikiem, należał do różnych organizacji. W Krośnie urządzał „wianki” nad Lubatówką. Wieczorami prowadził z córką Olgą szkołę tańca towarzyskiego. Robił peruki, wykonywał w teatrze charakterystacje aktorów, malował im twarze, przyczepiał włosy. W latach 1903- 1905 czynnie działał w Towarzystwie gimnastycznym „Sokół”, a potem w krosnieńskim stowarzyszeniu przemysłowym.

Jan Kanty Jugendfein

Jan Kanty Jugendfein- adwokat i burmistrz miasta Krosna, prezes towarzystwa „Zgoda”, prezes Sokola, prezes Powiatowego Komitetu Narodowego, poseł na Sejm krajowy. Działał najczynniej na rzecz wzniesienia gmachu Rady Powiatowej.

W połowie grudnia 1902 roku plan budowy był już gotowy. Przedłożył go Radzie dr Jan Kanty Jugendfein, członek Wydziału i przewodniczący komitetu budowy. Jego współpracownikami byli również- radny Józef Bergman i sekretarz Rady Edward Świdorski.

W 1916 roku powiedział: „kiedy w ostatnich czasach zaświeciły promienie nadziei odzyskania niepodległości, wysłaliśmy w bój niepodległościowy swoje dzieci i składaliśmy ofiary- spełniliśmy i spełniać będziemy kornie i ochoczo to, co przekazuje sumienie i obowiązek narodowy”.

Jan Kanty Jugendfein zmarł 1 października 1921 roku.